

Oehlenschläger: Poetiske Skrifter

Bogen

Adam Oehlenschlägers *Poetiske Skrifter 1-2*. København, 1805.

Dette to-bindes værk er en stor attraktion. Det indeholder flere af **Oehlenschlägers** tidligste skrifter, bl.a. *Aladdin, eller den forunderlige Lampe*, skuespillet, der er bygget op over eventyret *Aladdin fra Tusind og én nat*, og som betragtes som et af "nøgleskrifterne" i den danske litteratur fra romantikken.

Skolen ejer flere værker af **Oehlenschläger** i originaludgave – titlerne er anført på en af udstillingsplancherne. Som altid er det svært at afgøre, nøjagtig hvornår det enkelte værk er indlemmet i biblioteket. Forrest i disse to bind er med sirlig, gotisk håndskrift skrevet *Haderslebener Stiftsbibliothek*, N° 273, d.v.s. det "stiftsbibliotek", som skolens bibliotek fungerede som en overgang omkring 1860. Holder det stik, er værket efter al sandsynlighed anskaffet af skolens rektor 1850-64, **Søren Bloch Thrige**.

I det hele taget er biblioteket rig på dansk guldalderlitteratur i 1. udgaver, d.v.s. litterære værker fra begyndelsen af det 19. århundrede. Det skyldes ikke mindst, at biblioteket på **Thriges** tid var et våben i "kulturkampen" i grænselandet, hvor bøgerne også skulle bruges som håndgribelige manifestationer af dansk ånd og kultur!

Forfatteren

Adam Gottlob Oehlenschläger (1779-1850) er en af de betydningsfulde danske digtere i den danske litteraturhistorie. Egentlig ville han have været skuespiller, men da det ikke lykkedes, slog han sig i stedet på juraen.

I 1802 hørte han den dansk-tyske naturvidenskabsfilosof **Heinrich Steffens** holde forelæsninger på Københavns Universitet om tysk naturfilosofi (**Fichte**, **Schelling**, **Schlegel** m.fl.).

Det kom i høj grad til at præge den unge **Oehlenschläger**, der herved blev vakt til en lang række romantiske værker, der i en lind strøm udkom frem til hans død i 1850. Allerede året efter udkom *Digte* 1803, der bl.a. indeholder det berømte digt *Guldhornene* ("de higer og søger, i gamle bøger..."). Dette værk er ligeledes i skolens eje.

To år senere – i 1805 – udkom næste litterære skud på stammen, *Poetiske Skrifter* i 2 bind. Derefter tog **Oehlenschläger** på dannelsesrejse rundt i Napoleonskrigenes Europa. Bl.a. mødte han digteren **J. W. Goethe**, for hvem han på gebrokkent tysk foretog *Aladdin!*

I 1809 blev han udnævnt som professor i æstetik ved Københavns Universitet. Han var nu det beundrede midtpunkt i Københavns dannede kredse, selv om de lærde gennemgående er enige om, at hans skaberkraft falmede en del gennem årene, ligesom også ægteskabet med **Christiane Heger** knirkede en del.

Baggrunden

Egentlig betyder "romantik" "følelse", "stemning" - noget, der har med kærlighed og erotik at gøre. Men ordet refererer også til den retning inden for litteratur, billedkunst m.m., der slog igennem over det meste af Europa i årene omkring 1800, altså netop på det tidspunkt, hvor også **Oehlenschläger** slog igennem. Det er vanskeligt at sætte romantikken på én formel, fordi én af dens pointer netop var det individuelle, det spontane, det sprudlende, hvad der ikke mindst præger værker som *Aladdin, eller den forunderlige lampe*.

Romantikken fik stor betydning i den såkaldte Guldalder og senere op igennem 1800-tallet. Den matchede mange af tidens hovedtendenser, ikke mindst politisk. **Nationen** stod i centrum – ergo interesserede man sig for nationens egenart: Dens historie, dens sprog, dens natur, kort sagt alt, hvad der gjorde den til noget særligt. Det rummede politisk sprængkraft selv op i nutiden. Det er absolut ingen tilfældighed, at det er **Oehlenschläger**, der har skrevet den danske nationalsang *Der er et yndigt land*. Længslen efter fortiden, den svundne storhed, den skjulte idealverden, der anelsesfuldt kom til udtryk i det "oprindelige", var i høj grad noget, der gik som en rød tråd op igennem **Oehlenschlägers** produktion indtil hans død i 1850.

Nederlaget i 1864 og ikke mindst **Georg Brandes** forelæsninger i 1871, der indvarslede *Det moderne gennembrud*, var med til at punktere nogle af de myter og illusioner, romantikken også var forbundet med.